

tallets Side i denne Sal. Jeg tror derfor, at den ærede Ordfører ikke havde Ret i den Sammenligning, han drog mellem denne Toldoverenskomst og Valgretsforliget, der blev vedtaget for nylig. Indtil da, indtil det sidste, havde Flertallet i denne Sal og dets Regering fastholdt Kravet rent og klart: fuld, lige og almindelig Valgret. Man slog saa alligevel en Streg over sine egne Principper. Det Forlig, der her foreligger i Toldsagen, er længe og langsomt forbedret. Jeg tror, det skriver sig allerede fra den Dag, da Venstrereformpartiet — jeg kan altsaa ikke tillægge den ærede Ordfører saa megen Skyld som det Parti, han i Dag, skønt han tilhører et andet, staar som Ordfører for — kom ind paa den Vej, der har ført til dette overmaade moderate Toldforlig, dette demokratisk set meget lidet tilfredsstillende Resultat. Partiet er kommet ind derpaa allerede den Dag, da det slog en Streg over det Program, som det skrev sig straks efter den Valgsejr, det vandt over det Parti, som Ordføreren staar som Leder for. De skrev sig det i 1895: en frisindet Toldreform i Forbindelse med en Formue- og Indkomstskat. Men allerede i 1897, da Reedtz-Thott forelagde sine Skattelove, sloge de en Streg derover, de lode sig lokke af den daværende Højreregering til at sætte Formue- og Indkomstskatten i Forbindelse med den direkte Skattereform, og de gik videre paa den Vej, da de i 1900 i den parlamentariske Skattelovkommission endog skar Traaden med Toldloven over, lod Toldloven sejle sin egen Sø og kun lagde Vægt paa en Reform af de direkte Skatter, til hvilken de vilde bruge Formue- og Indkomstskatten. Da var det, at den nuværende Justitsminister, som ikke da var Justitsminister, udtalte de triste Ord, at det kunde jo ingen lukke Øjnene for, at Toldreformen ved denne Politik vilde blive udskudt i en rum Tid, og det blev den.

Det var i 1900, og nu have vi 1908. Der er gaaet 8 Aar uden Toldlov. Det er ganske klart, at naar Venstrereformpartiet og dets senere Regering lagde Beslag paa Formue- og Indkomstskatten til den direkte Skattereform, manglede der en væsentlig Del af det, der skulde gøre en Toldlov demokratisk tilfredsstillende. Men desuden, efter at Venstrereformpartiet og dets Regering for nylig kapitulerede i selve det, der var dette Partis Livsprincip, nemlig Valgretssagen, kunde man ganske vist ikke vente, at de skulde komme længere, end de ere, i Toldsagen, det maatte man være forberedt paa. Jeg sagde, den Gang

Valgloven var til tredie Behandling her i Tinget, at hvad der nu kom, efter at Venstrereformpartiet havde kapituleret der, vilde blive stadig moderatere og moderatere. Det er gaaet i Opfyldelse, og jeg tror desværre, det fremdeles vil gaa i Opfyldelse. Efter Valgretsforliget ligger nu Toldforliget paa Bordet, derefter kommer muligvis Retsplejeforliget og saaledes videre med Forlig efter Forlig, indtil det kommer, som Regeringspartiets Hovedorgan, „Berlingske Tidende“, har forudsagt, det store militære Forlig, der forberedes ved alle disse Forlig.

I Modsaetning til den ærede Ordfører maa vi fra vor Side erklære dette Resultat for demokratisk utilfredsstillende. Venstre stillede i sin Tid en Sum af 24 Mill. Kr. som Maksimum for, hvad Toldskatterne skulde indbringe her i Landet. Efter dette Resultat ville Forbrugsskatterne blive omtrent det dobbelte af, hvad Venstre i 1884 stillede op som Maksimum, nemlig omtrent 50 Mill. Kr. De ere efter sidste Opgørelse oppe paa omtrent 55 Mill. Kr., og de ville, naar denne Toldlov gennemføres, blive nedsatte med $4\frac{1}{2}$, maaske med 5 Mill. Kr., idet denne Opgørelse paa 55 Mill. er lidt senere end det Grundlag, hvorefter de $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ere beregnede. Det vil sige en Nedsættelse med $\frac{1}{11}$, en Nedsættelse til omtrent 50 Mill. Der var vist neppe mange af de Herrer af Flertallet, som havde tænkt sig, naar de tidligere talte herom ude i Landet og hævdede, at 24 Mill. burde være Maksimum, at det skulde ende med en Toldlov, der nedsatte Forbrugsskatterne fra 55 til 50 Mill. Kr. De ville vokse videre igen, saa det, her sker, kun er en forbigaaende Standsning, nogle Aars Standsning af Toldindtægternes Stigning her i Landet.

Dette Resultat er for saa vidt endnu magrere end det saakaldte Køedt-Lüttichauske Kompromis fra 1897, naar man vel at mærke ser bort fra den Brændevinskat, som Flertallet i Salen ikke sluttede sig til. Det daværende Kompromis bragte en Nedgang i Forbrugsskatterne paa omtrent 17 pCt., medens her er en Nedsættelse paa kun 9 pCt. Dette Forlig er da adskilligt magrere end det fra 1897, og det til Trods for, at den Gang havde Flertallet ikke Regeringsmagten, men det har det nu, og derfor bør man kræve saa meget mere af det. Dette Forlig er demokratisk utilfredsstillende, ikke blot i finansiel Henseende, men ogsaa i sin hele Karakter.

Den ærede Ordfører var inde paa